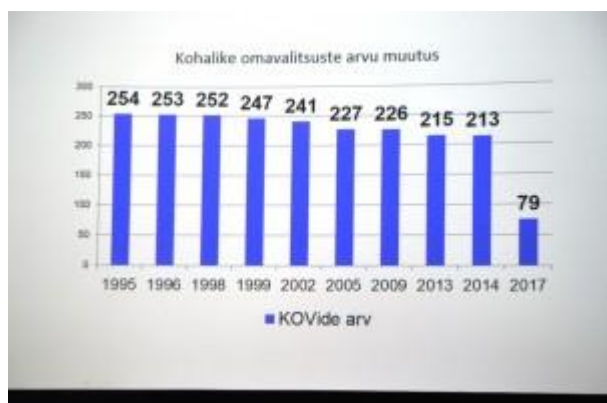

Külaudiste artikkel omavalitsuspäevast

Uue traditsiooni loomisel – Tallinnas toimunud Eesti II omavalitsuspäevast

Eesti II omavalitsuspäev (OVP) oli pühendatud Eesti kohalike omavalitsuste ja omavalitsusliitude taastamisele ja arengule aastatel 1989-2017.

Osavõtjad said ligi 600leheküljelise äsja trükist tulnud päevateemalise kogumiku, mille autoriteks on Sirje Ludvig, Sulev Lääne ja Sulev Mäeltsemees. Eriline tänu nendele, kes alustasid 1989. a omavalitsuste loomist. Väljaandjaks Eesti Maaomavalitsuste Liit.

Kohaletulnuid tervitas Kalevi spordihallis Janika Sillamaa. Ürituse avas Riigikogu liige Aivar Kokk, talle järgnes S. Lääne. Tervituskõne tuli Riigikogu esimehelt Eiki Nestorilt, kelle sõnum oli, et reform ei tohi viia riiki inimestest kaugemale.

Edasi esines peaminister Jüri Ratas, kelle sõnum oli, et omavalitsused on riigi vundament. LühiettekanDED tegid Taavi Aas, S. Lääne, Jaak Aab ja Kurmet Mürsepp. Sellele järgnes moderaator Märt Treieri juhtimisel Riigikogus esindatud erakondade juhtide paneeldiskussioon teemal omavalitsus täna ja homme. Arutelud kippusid minema ärapanemiseks. Sealt puudus EKRE esindaja, arvati, et on mujal tuld andmas.

Haldusreformidest

- Wolfgang Drechsler: *"Vaatamata mõningatele püüetele reforme jätkata, on praeguseks 1989.–1992. aastate reformide ning muudatuste hoog ja ind Eestis suuresti raugenud /.../".*
- Põhiseaduse ja KOKS-i järgselt on jätkunud lainetena haldusreformi katsed. Olulisematena võib tuua reformikavad, mille esitasid ministrid: Peep Aru, Tarmo Loodus, Jaan Õunapuu, Vallo Reimaa, Siim-Valmar Kiisler, Arto Aas. Reformi tegevusi jätkasid ministrid Mihhail Korb ja Jaak Aab.

Teine omavalitsuspäev oli pühendatud Eesti Vabariigi 100. aastapäevale. Tõdeti, et omavalitsusjuhid on heas koostöös lähinaabritega Soomest, samuti Lätiga, kellelt on olnud palju õppida. Eesti Maaomavalitsuste Liidu esimees K. Määrsepp on seisukohal, et kogukondlik elukorraldus on Eesti elukorralduse nurgakivi. Eesti vajab tugevaid omavalitsusi, selle eesmärgi poole ollakse teel.

Ajaloo on teada, Eesti riik kasvas välja omavalitsustest, millele pandi nurgakivi 151 aastat tagasi. Tänapäevaste omavalitsuste loomine valla staatuses algas Muhus 1. oktoobril 1990, järgnes Kuressaare linn. Riigi kohustus on peaministri sõnul, et Eesti regioonid oleksid tasakaalus: olgu tegu Vormsi või Vooremaaga, Võru või Viljandimaaga. Oluline oli kokkusaamine seetõttu, et volikogude valimistega muutub oluliselt Eesti haldusterritoriaalne struktuur. Jaak Aab andis teada, et riik ei saa tulla ega teha kohalike inimeste eest ära kohaliku elu korraldamise valikuid, sest muidu ta poleks kohalik omavalitsus.

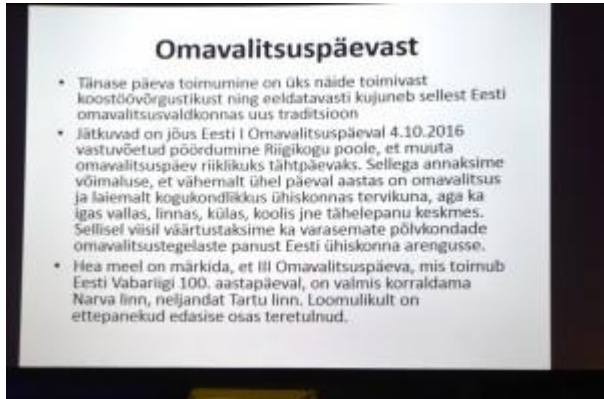
Riigitöökohad Tallinnast maakonnakeskustesse

Eeskujuks juba tehtud otsused:

- EAS viib Pärnusse 30 töökohta
- Eesti geoloogiateenistus viib Rakverre 50 töökohta
- Statistikaamet viib Tallinnast Tartusse 25 ja Viljandisse 25 töökohta
- SA erametsakeskus kolib Raplasse 25 töökohta

Järgmisel aastal saadakse kokku Narvas, sest Narva on olnud veidi teistmoodi kui muu Eesti. Ikkagi Eestimaa algab Narvast. Aasta varem

pöördu Riigikogu poole, et nimetada 1. oktoober riiklikuks tähtpäevaks: omavalitsuspäevaks. Sellega oleksime põlistanud Eesti kohalike omavalitsuste pikaajalise traditsiooni ja tähtsuse Eesti Vabariigi loomisel.

Möödunud II OVP peakorraldajaks oli S. Lääne MTÜ Polis asepresidendina. Siinkohal võiks lõpetada varem professor Wolfgang Drechsleri öelduga: Eesti valitud tee: demokraatia peab saama tõelise sisu ja tähenduse ning ka valitud moodus majanduselu korraldamiseks – turumajandus – ei toimi ilma hästi toimiva riigita. OV kogumik peaks saama vajalikuks lektüüriks nüüd valitud uutele volikogude liikmetele. Öeldi et, pärast haldusreformi on veel üks uus kogumik tulemas, materjali pidi küllaldaselt olema. Nimetagem uusi väljendeid haldusreformist: kuldne käepigistus vaatamata pingutustele; toiduahela säilimine iga hinna eest; kuidas vabaneda puukomavalitsusest, lood nendest, kes elavad teiste arvelt; mis elukas on osavald, kas varjupaik kodutuile. Kindlasti oleme targemad aasta pärast.

Tänapäeva Vigalast võtsid päevast osa Heli Lints, Helja Kaarits, Priit Kärсна ja Meelis Välis.

Tänuga II OVP osavõtja **Jaan Viska**

Veebilehel:

<https://kylauudis.ee/2017/11/10/uue-traditsiooni-loomisel-tallinnas-toimunud-estii-ii-omavali-tsuspaevast/>